

32003L0040

L 126/34

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

22.5.2003

DIREKTIVA KOMISIJE 2003/40/ES**z dne 16. maja 2003****o uvedbi seznama, mejnih koncentracijskih vrednosti in zahtev v zvezi z označevanjem sestavin naravnih mineralnih vod ter pogojev za uporabo zraka, obogatenga z ozonom, za obdelavo naravnih mineralnih vod in izvirskih vod**

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 80/777/EGS⁽¹⁾ z dne 15. julija 1980 o približevanju zakonov držav članic v zvezi z izkoriščanjem in trženjem naravnih mineralnih vod, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 96/70/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁾, in zlasti člena 11(1) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V nekaterih mineralnih vodah so sestavine lahko prisotne v naravnem stanju zaradi hidrogeološkega izvora in nad določeno koncentracijo lahko predstavljajo tveganje za javno zdravje. Šteje se za potrebno, da se za te sestavine v naravnih mineralnih vodah določijo mejne koncentracijske vrednosti.
- (2) Člen 11 Direktive 80/777/EGS predpisuje sprejetje usklajenih mejnih koncentracijskih vrednosti za sestavine naravnih mineralnih vod po posvetovanju z Znanstvenim odborom za prehrano, in za zahteve v zvezi z označevanjem, da navajajo, kadar je uporabno, prisotnost nekaterih sestavin v visokih koncentracijah.
- (3) Znanstveni odbor za prehrano je izdal mnenje⁽³⁾ o arzeniu, bariju, fluoridu, boru in manganu, za druge sestavine naravnih mineralnih vod pa je validiral mejne vrednosti, ki jih je Svetovna zdravstvena organizacija priporočila za pitno vodo.
- (4) V revidiranem standardu Kodeksa za „naravne mineralne vode“⁽⁴⁾ so v zdravstveni namen podani seznam sestavin in najvišje mejne vrednosti za te sestavine. Sprejet je bil na osnovi najnovejših mednarodnih znanstvenih podatkov in nudi zadostno varovanje javnega zdravja.
- (5) Na splošno se priznava, da ima vnos nižje ravni fluorida lahko ugoden učinek na zobe. Nasprotno pa ima prekomeren vnos fluorida lahko škodljive posledice za javno zdravje. Tako je treba določiti usklajene najvišje mejne vrednosti za fluorid pri naravnih mineralnih vodah, ki nudijo zadostno varstvo za prebivalstvo kot celoto.
- (6) Priporočena vrednost, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija priporočila za fluorid, je 1,5 mg/l za pitno vodo, kar je Znanstveni odbor za prehrano validiral za naravne

mineralne vode v zgoraj navedenem mnenju. Zaradi varovanja dojenčkov in malih otrok, ki so najbolj občutljivi za tveganje fluoroze, kadar vsebnost fluorida v naravni mineralni vodi presega priporočeno vrednost, je na oznaki to dejstvo treba navesti tako, da ga potrošnik brez težav vidi.

- (7) Znanstveni odbor za prehrano je na osnovi priporočil Svetovne zdravstvene organizacije⁽⁵⁾ iz leta 1996 navedel priporočeno vrednost za bor v naravnih mineralnih vodah. Vendar so Svetovna zdravstvena organizacija in druge mednarodno priznane znanstvene organizacije od takrat pripravile nove ocene učinka bora na javno zdravje in so priporočile višje vrednosti. Da bi lahko upoštevali nove znanstvene ocene, ki so na voljo, bi se bilo o boru v naravnih mineralnih vodah treba posvetovati z Evropskim uradom za varno hrano, zato naj v tej fazi ne bi določili najvišjih mejnih vrednosti za bor.
- (8) Znanstveni odbor za prehrano je v zgoraj navedenem mnenju tudi navedel sprejemljivo raven za barij, mangan in arzen v naravnih mineralnih vodah. Za preostale neželene sestavine naravnih mineralnih vod, ki lahko imajo škodljive posledice za javno zdravje, revidirani standard Kodeksa določa najvišje mejne vrednosti, ki nudijo zadostno varovanje javnega zdravja. Šteje pa se, da je mejna vrednost za nitrate glede na razpoložljive podatke prenizka in jo je treba uskladiti z mejno vrednostjo za pitno vodo⁽⁶⁾.
- (9) Najvišja mejna vrednost za nitrate, določena v standardu Kodeksa nudi zadostno varovanje javnega zdravja in bi morala služiti kot priporočilo za Skupnost in mednarodno trgovino z naravnimi mineralnimi vodami. Vendar se mora med postopkom za uradno priznanje izvirov naravnih mineralnih vod iz člena 1 prej navedene direktive pristojnim organom držav članic omogočiti, da sprejmejo nižje priporočene vrednosti za nitrate v naravnih mineralnih vodah, pridobljenih iz njihovega ozemlja.
- (10) Naravne mineralne vode, katerih vsebnost nekaterih sestavin presega najvišje mejne vrednosti za te sestavine, se zaradi varovanja javnega zdravja zaradi izločitve teh sestavin obdelajo. Da bi zadevnim podjetjem omogočili izvedbo potrebnih investicijskih projektov za uskladitev z novimi standardi, je potrebno dovoliti dovolj dolgo obdobje, preden najvišje mejne koncentracijske vrednosti za take sestavine začnejo veljati, zlasti za fluorid in nikelj, za katera se v Skupnosti še ni ocenila ali dovolila obdelava zaradi izločitve.

⁽¹⁾ UL L 229, 30.8.1980, str. 1.⁽²⁾ UL L 299, 23.11.1996, str. 26.⁽³⁾ Mnenje z dne 13. decembra 1996 o arzeniu, bariju, fluoridu, boru in manganu v naravnih mineralnih vodah.⁽⁴⁾ Standard 108-1981 Kodeksa, Rev 1-1997, revidiran med 7. zasedanjem CCNMW (oktober 2000).⁽⁵⁾ Svetovna zdravstvena organizacija (1996): smernice za kakovost pitne vode, druga izdaja, zvezek 2.⁽⁶⁾ Direktiva Sveta 98/83/ES (UL L 330, 5.12.1998, str. 32).

- (11) Za namen uradnega preverjanja teh sestavin se zahteva meja nihanja najvišjih mejnih koncentracijskih vrednosti, ki ustreza nezanesljivosti pri merjenjih.
- (12) Člen 4(1)(b) Direktive 80/777/EGS (kakor je bila spremenjena) predvideva izločitev železa, mangana, žvepla in arzena iz nekaterih naravnih mineralnih vod s pomočjo obdelave z zrakom, obogatenim z ozonom, ob upoštevanju ocene take obdelave, ki jo poda Znanstveni odbor za prehrano in ob sprejetju pogojev za uporabo take obdelave s strani Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali.
- (13) Znanstveni odbor za prehrano je izdal mnenje ⁽¹⁾ o tej obdelavi, ki določa predvidene metode in rezultate. Vendar se šteje za primerno, da se določijo samo predvideni rezultati, da bi se upoštevali razvojni dosežki pri postopkih obdelave z zrakom, obogatenim z ozonom, in spremenljivost obdelave, ki je odvisna od fizikalno-kemijske sestave vode za obdelavo.
- (14) Obdelava z zrakom, obogatenim z ozonom, pa ne bi smela spremeniti sestave na ravni značilnih sestavin v smislu člena 7(2)(a) Direktive 80/777/EGS, ali imeti razkuževalni učinek v smislu člena 4(3) ali povzročiti nastanek ostankov obdelave, ki lahko imajo škodljiv učinek na javno zdravje.
- (15) Na podlagi člena 7(2)(c) zgornje direktive, morajo naravne mineralne vode, obdelane z zrakom, obogatenim z ozonom, imeti na oznaki navedbo, ki potrošnikom daje dovolj podatkov o izvedeni obdelavi.
- (16) V skladu z določbami četrte alineje člena 9(4)(a) Direktive 80/777/EGS, se določbe o obdelavi, predvideni v členu 4 Direktive, in zlasti obdelavi z zrakom, obogatenim z ozonom, uporabljajo za izvirske vode.
- (17) Ukrepi, predvideni s to direktivo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Ta direktiva določa seznam sestavin naravnih mineralnih vod, ki lahko predstavljajo tveganje za javno zdravje, mejne vrednosti za sprejemljive ravni teh sestavin, roke za uporabo teh mejnih

⁽¹⁾ Mnenje Znanstvenega odbora za prehrano z dne 7. junija 1996 o uporabi ozona za izločitev neobstoječih elementov, kot so železo, mangan in arzen, iz naravnih mineralnih vod.

vrednosti in zahteve za označevanje nekaterih sestavin. Te sestavine morajo biti v vodi prisotne naravno in ne smejo biti posledica onesnaževanja pri izviro.

Določa tudi pogoje za uporabo zraka, obogatenega z ozonom, za izločanje spojin z železom, manganom, žveplom in arzenom iz naravnih mineralnih vod ali izvirskih vod, in zahteve za označevanje za tako obdelane vode.

Člen 2

1. Najpozneje do 1. januarja 2006 se naravne mineralne vode v času pakiranja uskladijo z najvišjimi mejnimi koncentracijskimi vrednostmi, določenimi v Prilogi I za sestavine, uvrščene na seznam v navedeni prilogi.

2. Zgoraj navedeni rok se za fluoride in nikelj podaljša do 1. januarja 2008.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 pristojne oblasti države članice med postopkom za uradno priznanje naravnih mineralnih vod, pridobljenih z njihovega ozemlja, lahko sprejmejo nižjo priporočeno vrednost za nitrate in nitrite, če se enaka priporočena vrednost uporablja za vse uporabe.

Člen 3

Za namen uradnega preverjanja se za analizo sestavin, navedenih v Prilogi I, države članice uskladijo s specifikacijami, navedenimi v Prilogi II.

Člen 4

1. Naravne mineralne vode s koncentracijo fluorida, ki presega 1,5 mg/l, imajo na oznaki navedbo „vsebuje več kot 1,5 mg/l fluorida: ni primerna, da bi jo dojenčki in otroci pod starostjo 7 let redno uživali“.

2. Navedba na oznaki, določena v odstavku 1 tega člena, se umesti v neposredno bližino trgovskega imena in izpiše jasno in vidno.

3. Naravne mineralne vode, ki imajo po določbah odstavka 1 tega člena na oznaki navedbo, imajo v zvezi s fizikalno-kemijsko sestavo glede na bistvene sestavine navedeno dejansko vsebnost fluorida, kakor je določena v členu 7(2)(a) Direktive 80/777/EGS.

Člen 5

1. Brez poseganja v določbe člena 4(1)(b) Direktive 80/777/EGS, je uporabo obdelave naravnih mineralnih vod z zrakom, obogatenim z ozonom, treba predhodno najaviti pristojnim organom, ki zagotovijo, da:

- (a) se uporaba take obdelave utemelji s sestavo vode glede na sestavine železo, mangan, žveplo in arzen;

- (b) obdelovalec sprejme vse potrebne ukrepe in jamči, da je obdelava učinkovita in varna in omogoča, da jo pristojni organi preverijo.
2. Obdelava naravnih mineralnih vod z zrakom, obogatenim z ozonom, mora biti v skladu z naslednjimi pogoji:
- (a) z obdelavo se ne spremeni fizikalno-kemijska sestava naravnih mineralnih vod glede na bistvene sestavine;
- (b) pred obdelavo mora biti naravna mineralna voda v skladu z mikrobiološkimi merili, določenimi v členu 5(1) in (2) Direktive 80/777/EGS;
- (c) obdelava ne sme povzročiti nastanka ostankov s koncentracijo, ki presega najvišjo mejno vrednost, določeno v Prilogi III, ali ostankov, ki bi lahko predstavljali tveganje za javno zdravje.

Člen 6

Na podlagi člena 7(2)(c) Direktive 80/777/EGS imajo naravne mineralne vode, obdelane z zrakom, obogatenim z ozonom, v oznaki v bližini analizne sestave značilnih sestavin navedeno „voda, obdelana z odobrenim postopkom oksidacije z zrakom, obogatenim z ozonom“.

Člen 7

Brez poseganja v določbe člena 9(4)(b) Direktive 80/777/EGS, se določbe členov 5 in 6 te direktive uporabljajo za izvirske vode.

Člen 8

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi dovolijo trženje proizvodov, ki so v skladu s to direktivo, najpozneje do 1. januarja 2004.
2. Brez poseganja v roke, določene v členu 2(1) in (2), države članice prepovejo trženje proizvodov, ki niso v skladu s to direktivo, od 1. julija 2004 dalje. Vendar se proizvodi, pakirani in označeni pred 1. julijem 2004, lahko prodajajo do dokončne porabe zalog.

Člen 9

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 31. decembra 2003. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicovanja določijo države članice.

Člen 10

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 11

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 16. maja 2003

Za Komisijo
David BYRNE
Član Komisije

PRILOGA I

Sestavine, ki so v naravnih mineralnih vodah prisotne naravno, in najvišje mejne vrednosti, ki, če so presežene, lahko predstavljajo tveganje za javno zdravje

Sestavine	Najvišje mejne vrednosti (mg/l)
Antimon	0,0050
Arzen	0,010 (v celoti)
Barij	1,0
Bor	Za vpisati (*)
Kadmij	0,003
Krom	0,050
Baker	1,0
Cianid	0,070
Fluoridi	5,0
Svinec	0,010
Mangan	0,50
Živo srebro	0,0010
Nikelj	0,020
Nitrati	50
Nitriti	0,1
Selen	0,010

(*) Za bor se bo najvišja mejna vrednost določila, kadar bo potrebno, ko bo Evropski urad za varno hrano podal svoje mnenje in na predlog Komisije do 1. januarja 2006.

PRILOGA II

Značilnosti izvedbe (*) za analizo sestavin v Prilogi I

Sestavine	Točnost parametrične vrednosti v % (Opomba 1)	Natančnost parametrične vrednosti (Opomba 2)	Meja zaznavnosti v % parametrične vrednosti (Opomba 3)	Opombe
Antimon	25	25	25	
Arzen	10	10	10	
Barium	25	25	25	
Bor				Glej Prilogo I
Kadmij	10	10	10	
Krom	10	10	10	
Baker	10	10	10	
Cianidi	10	10	10	Opomba 4
Fluoridi	10	10	10	
Svinec	10	10	10	
Mangan	10	10	10	
Živo srebro	20	10	20	
Nikelj	10	10	10	
Nitrati	10	10	10	
Selen	10	10	10	
Selenium	10	10	10	

(*) Analizne metode za merjenje koncentracij sestavin, navedenih v Prilogi I, morajo biti sposobne izmeriti, kot minimum, koncentracije enake parametrični vrednosti z navedeno točnostjo, natančnostjo in mejo zaznavnosti. Kakršna koli je občutljivost uporabljenega analiznega postopka, se rezultat izrazi na najmanj enako število decimalnih mest kakor za najvišjo mejno vrednost, določeno v Prilogi I.

Opomba 1: točnost je sistematska napaka in je razlika med povprečno vrednostjo velikega števila ponovljenih meritev in natančno vrednostjo.

Opomba 2: natančnost je naključna napaka in se običajno izraža kot standardni odmik (znotraj serije in med serijami) rezultatov vzorca od povprečja. Sprejemljiva natančnost je enaka dvakratnemu relativnemu standardnemu odmiku.

Opomba 3: meja zaznavnosti je:

- trikratni relativni standardni odmik znotraj serije naravnega vzorca, ki vsebuje nizko koncentracijo parametra, ali
- petkratni relativni standardni odmik znotraj serije čistega vzorca.

Opomba 4: metoda mora omogočati določitev vsega cianida v vseh njegovih oblikah.

PRILOGA III

Najvišje mejne vrednosti za ostanke iz obdelave naravnih mineralnih vod in izvirskih vod z zrakom, obogatenim z ozonom

Ostanek obdelave	Najvišja mejna vrednost (*) (µg/l)
Raztopljeni ozon	50
Bromati	3
Bromoformi	1

(*) Skladnost z najvišjimi mejnimi vrednostmi spremljajo pristojni organi v državah članicah v času polnjenja v steklenice ali druge oblike embalaže, namenjene za končnega kupca.